

sterpitu in par l'am fostu rogatu se-mi scrie midilócele, ce a intrebuintiatu densulu in parochi'a sa, cae le aplicu si eu de voru fi totodata bune pentru mine. Cercetandu eu cu de-amenuntulu istól'a confratelui meu preutu, mai adaugendu din partea mea câta-ceva, am staveritu si pubatu in biserica urmatóarele mesuri contra cominatiloru:

1. Fetele ílite, adeca „nevestele de rusine“ cand vinu biserica, se stee sub clopotnitia, si de voruuteza se stee intre ceste-lalte, crasniculu le vaia de mana si li va arata loculu. Ele nu se ru mirui, nici anafora nu voru primi nici ele ni parintii loru.

2. „Nasiulu metru) de rusine“ asijderea nu se va mirui ci de anafora nu se va apropiá, se va vesti biserica numele lui, ca se se scia cari ómeni t dau pe omeni'a loru.

3. In caseleunde suntu concubinati precum si la parintii si metrii loru, preotulu nu va intrá cu crucea lBotezulu Domnului; la cuminecatura inca nvoru fi primiti fara numai in dóga de móрте.

Urmarea aceoru mesuri fú, cá in biserica si apoi si afara : biserica nevestele cele ce siedeau si se hitru in fruntea femeiloru, ajunsera la loculu celu dimnapoi — sub clopotnitia, spre batjocur'a cor'a-lalte. Un'a dintre ele a catezatu se vina lmiru, socotindu cá va trece intre celelalte, dadupace sarutá icón'a si asteptá ungerea, eu epuseiu pomazani'a si o lasain se astepte v 4—5 minute, pana-ce eu me uitamu la icónepriu plafonulu bisericeii, éra dens'a rusinata luáclea catra clopotnitia mai multu nici ea nici lt'a n'a mai încercatu a se mirui. — Urmarea f mai departe, cá in comuna se vorbiá numai d concubinari si ómenii cei mai de firea (de dóne) se omenira, numai cei mai din urma se inercau cáte cu o nunta de rusine, dar in ascuna numai, si astfelu mereu mereusiu concubinate se sterpira din parochi'a mea. Intr'unu carnevlu am cununatu 11 parecii concubinate. De atunca in comun'a mea e pace in asta privintia.

Dar Iubite Nepóe! eu nu pentru aceea ti impartasiescu mesurile aceste, ca toti preotii se le recunósca de bune. Ele potu fi si periculóse intr'altu locu; mai alsu preotii tenéri se fia cu mare bagare de séma, ca nu cumva ratacirea din urma se fia mai nare de cât cea dantaiu. La mine au succesu aceste, póte cá intr'altu locu va succede alta ceva, dupa-cum adeca sunt impregiurările timpulu si ale locului. Mie nu mi-a trebuitu nici consistoriu nici ministeriu se-mi vina intr'ajutoriu.

In fine ti-multiamescu pentru gratularea ce mi-ai trimisu mie si preutesei la anul nou.

Ddiu Te imbetranésca si pre DTa si se caute cu indurare asupra clerului si poporului romanescu in anulu de acum si in cei ce voru se vina!

Religiunea si materialismulu modernu.

(Continuare si fine.)

Esaminandu mai de aprópe natur'a materialismului, ne convingemu cá, elu este incapabilu nu numai a esplicá viati'a organica si spirituala din proprietatile fisice si chemice ale materiei, ci inca mai multu, nu ne scie spune nici aceea, ce este propriaminte singur'a substantia, pe care o recunósce: *materi'a*. Materialismulu sustiene cá nu esista materia fara fortia, prin ce insusi respinge notiunea materiei móрте, fara fortia. Dar, daca materi'a e si fortia totodata, atunci ce-lu indreptatiesce pe densulu a numi forti'a proprietate a materiei? Ce-lu indreptatiesce ca se privésca materi'a ca o substantia osebita de fortia? Daca si cea mai mica parte din materia e si fortia totodata, atunci in fapta si dupa logic'a sanatósa forti'a si materi'a au incetatu a fi substantie deosebite, si prin acést'a incéta si indreptatirea a numi universulu unu resultatulu gruparei eleminteloru materiale.

In viati'a ordinara putemu intrebuintiá cuvintele „materia“ si „fortia“ spre a insemná doue concepte deosebite, dar in sciintia nu le putemu intrebuintiá, fara a cadé in dualismulu cronatu, dupa care forti'a este negatiunea materiei, si materi'a negatiunea fortiei. Materi'a nu e osebita de fortia, dar nici are ea forti'a ca-o proprietate a sa, ca si cand forti'a n'ar esistá in parte, ci este acea forma supusa simtiuriloru nóstre, in care se arata si se manifestéza viati'a in genere. Materi'a, in urmare, este partea vizibila a vietii in natura. Forti'a nu e proprietatea materiei, intocmai precum materi'a nu e proprietatea fortiei, ci amendóue sunt proprietatea *vietii*, care o numim forti'a pe cât cátu ea lucréza, si materia pe cât o contemplamu cu simtiurile nóstre. Dupa acést'a teorie, corpulu omenescu nu e decât form'a provisorie a omului, expresiunea vizibila a fortieloru grupate sub conducerea unei fortie principale, centrale. Éra cu privire la universu, materi'a este acea parte a universului, ce cade sub observatiunea simtiuriloru, este expresiunea si manifestatiunea unei vietii eterne, sau a unui spiritulu absolutu!

Sciinti'a adevérata n'au negatu si nici va negá veri ódata esistinti'a spiritualitatii, esistinti'a lui Ddiu, care creaza si guvernéza cu putere nemarginita prin fortiele naturei, si care este isvorulu la tóta viati'a, in care si omulu ca fiintia rationala si morala viaza si se misca! „Idea

de spiritualitate, dice unu filosofu modernu, Caro, este rezultatulu celu mai pretiosu alu studieru omului. Cu ochiulu sufletului elu vede realitati pe care ochiulu carnei nu le zaresce. Elu se convinge din ce in ce că nu animalulu e ceea ce constituie fiintia noastră, ci spiritulu, că de acolo noi descoperimu că fenomenele acestea, de ordinu moralu si intelectualu, nu potu rezultă din óre-care eueilibriu mecanicu, din óre-care dispunere particulara de molecule, din óre-care estraordinara compositiune a materiei; că daca exista veri unu raportu convenabile intre electricitate si intindere, nu exista nici unulu inteligibile intre intindere si simtiemintulu detoriei.,¹⁾

In adeveru, tendintiele tuturor facultatiloru omului i anuntia, că nu se marginesce totulu la corpu, la materie, si că o lume-supranaturala ilu incunjura, dar debilitatea facultatiloru sale nu-i permite a sci cu sigurantia ce anume este realu in acésta lume supra naturala, si ce póte elu asceptá de aici. Religiunea lui Christosu in sa a venitu togmai ca se satisfaca acésta trebuintia si curiositate a spiritului omenescu. Ea este *calea, adevverulu si viati'a*, este busol'a cea mai sigura a ratiunei. Si daca sunt ómeni, cari o despretiuescu si o renéga, si cari se credu pentru acea mai intielepti, mai invetiati, ei nu sunt, vorbind adevverulu, decâtu mai marginiti, li lipsesce unu simtiu, simtiulu infinitului, simtiulu de Ddieu!

Acestor'a noi li revocamu in memorie cuvintele multu instructive a-le celebrului publicistu Burke: „Scimu, si ne mandrimu cu sciintia noastră, că omulu din natur'a sa este unu animalu religiosu, că atheismulu nu numai este opusu ratiunei noastre, dar este si contra instinctului nostru, si nu ne póte dominá multu timpu. Si daca intr'unu momentu de decadere, daca in delirulu unei betii, causate de acestu spiritu de turburare, ar trebui se descoperimu golatatea noastră lapadandu religiunea crestina, carea a facutu pana acum glori'a si consolatiunea noastră, carea a fostu unu mare isvoru de civilisatiune pentru noi, ne tememu că o superstitiune grosolana, perniciosă si degradatóre va luá locul religiunii.“

Dar, in sfersitu, cine sunt acelea spirite care despretiuescu ori respingu religiunea crestina? Sunt de regula spiritele, care nu cunosc veritatea crestina, care n'au studiat'o nici odata, decâtu póte in scrierile defaimatóre, si care au incercatu a-o denaturá; sunt acele spirite maliťiose, care pronuncia necontentitu că spiritele luminate ca Newton, Descarte, Bacon, Leibnitz, Pascal si alti genii mari, ce au facut studiu conscintiosu in tóta vieti'a lor, s'au amagitu in

tóte, s'au amagitu in metafisica, in morala, in astronomie, in sciintiele naturale; si astfelu se pronuncia ei in contra tuturor lucéferiloru culturai si a civilisatiunii omenesci!

In fati'a acestui curentu de idei stravagante, care se respandescu ca lepra in societate, si care tindu a subminá bas'a fericirei omenesci, religiunea crestina, lasamu ca de incheiare se urmeze reflesiunile ilustrului Bonnet, unu discipulu a lui Locke: „Absentia religiunii lasa unu golu imensu in gândirile si afectiunile omului; si pre acestu golu elu ilu umple cu fantómele cele mai periculóse, si le pune in loculu unui consolatoru intieleptu si minunatu, conformu cu trebuintiele omului. Omulu devenindu necredintiosu se face mai inclinat la superstitiuni; elu duce pana la ateismu trebuintia ideiloru religioase, care sunt o parte esentiala a fiintiei sale si care trebuie se formeze totdeuna fericirea sau ocupatiunea sa; elu abuséza de propriiele sale sciintie amestecandu-le cu cele mai suridietóre visuri; elu diviniséza efectele fisice si fortiele naturei, si in urma se vede cadiendu intr'unu politeismu absurdu; cu unu cuventu elu devine dispusu a crede totulu, in momentulu când dice cu cruzime că nu crede nimicu. A venitu timpulu pentruca adevverat'a filosofie se se apropie in propriulu seu interesu de religiunea pre carea a despretiuit'o si carea singura póte se-i dee unu sboru infinitu si se reguleze miseriile inimei noastre. Trebuie se lasamu imaginatiunii omenesci, alimentele sanatóse, daca nu voim ca ea se se nutrésca cu otrava.“

V. V.

Consecintie de ale gravitatiunei universale.

(Continuare.)

Inca pre la anulu 1662 si-indreptase Newton atentiunea si tóta activitatea spre natur'a luminei, despre care in timpu scurtu obtienú rezultate splendide. La anulu 1666 in giurulu orasiului Cambridge se ivi pestilentia cumplita, carea secerá mii de victime; de aceea geniulu nostru se duse pre câteva luni in satulu seu natalu, unde si-petrecú timpulu in apropiarea aloru sei. Aici intro di senina siediu in gradina sub unu meru. Unu spiritu mare afla pretindenea materialu de scrutatu. Căti ómeni se voru fi aflatu sub atare pomu si voru fi observatu pómele cadiendu spre pamentu! Dar pana la Newton inca nimene nu a intrebatu in modulu acestui regeneratoru alu sciintieloru!

Messi'a sciintieloru naturali, vedindu o póma cadiuta din meru spre pamentu, si-a pusu intrebări cam de natur'a urmatória: pentru ce cade merulu si ori ce corpu, daca nu e tienutu sau rediamatu? Deóra-ce totu de un'a cade verticalu. Newton dise apoi că trebuie se existe in pamentu ceva ce atrage corpu respectivu; dar acestu *ceva*, sau daca voimu acea fortia dupa care legi lucra asupra corpuriloru

¹⁾ Le materialisme et la science p. 272.

ce cadu? Si apoi cât de departe se estinde dela pamentu? Déca s'ar estinde s. a pana la luna, cum ar lucrá asupra lunei? Corpulu acest'a cerescu inca sta in legatura cu pamentulu, chiar ea si pietr'a sau merulu cadiatoriu, cáci de si nu cade spre pamentu, dar se inverté in giurulu pamentului in cale cercuala. Au dóra miscarea acest'a cercuala se resulte din forti'a atragátoria a pamentului? Daca e aia, ceea ce de altmentrea nu potema aretá nemidilocitu, óre nu potemu aplicá conclusiunile aceste si asupra pamentului si acelu alalti planeti din imperiulu sórelui nostru? Kepler aretase cá pamentulu si ceialalti planeti se intorca pe langa sóre in cáli cercuali, chiar precum se misca si lun'a in giurulu pamentului. Daca forti'a pamentului constringe lun'a se se misce in giurulu seu, óre nu potemu presupune si in sóre atare fortia care se constringa pamentulu si pre toti planetii se se intórca in giurulu seu? Se admitemu inse cá au mai intrebatu si altii chiar ca si Newton! Mementuositatea in casuri de aceste nu jace in intrebári ci in respunsurile, ce s'au facutu la aceste intrebári. Numái unulu a fostu barbatulu, carele a aciutu respunde la intrebările de susu, avend stilulu a mana si matematic'a in capu. Inaintea sa aflámu inse patru faclii aprinse, patru luceferi cari au cam neteditu calea cea brusiosá pre care avea se mérga Newton. Precum prorocii mici si mari anuciara lumiei venirea mantuatoriului, chiar asia anuciara omenimei pre marele Newton barbati celebri ca Copernicus, Kepler, Hoocke, si Huyghens. Tuspatru acestia se apropiara de legea cea mare a naturei, dar cunun'a de lauri a meritatu-o Newton! Densulu a descoperitu unulu dintre cele mai mari secrete ale firei; densulu este adeveratulu Prometheu alu sciintieloru moderne. Lui Newton avemu se-i multiamimu, cá ni-a pusu a mana chiaia, et care potemu scirici cum sunt intocmite camerele naturei. Dupa studiu hereuliann de 20 ani marele Newton ni-a aretatu, cá atractiunea pamentului nu lucrá in spatiulu nemarginitu pretotiudenea intro forma, ci cá *intensitatea ei scade precumu cresce patratulu departarei corpului atrasu*. Elu ni-a aretatu inse si mai multu; ni-a documentatu adeca invederatu, cá nu numai pamentulu, ci si sórele si tóte celelalte corpuri ceresci posedu forti'a de atractiune. In fine dupa tóte ustanelele, Newton si-a generalisatu si esprimatu legea in modulu urmatoriu: *Fia care corpu cerescu trage catra sine pre ori care altulu in proportiune drépta cu mass'a sa si in proportiune intréga cu patratulu departarei corpului atrasu dela celu atragatoriu*.

Dela anulu 1666 trecura 20 de ani si abia atunci se simti indreptatitu eroulu nostru se dee publicitatii rezultatele ustaneloru sale. Atunci esi la lumina celu mai importantu opu alu tuturor timpurilor si Angli'a cu totu dreptulu a potutu sustiené cá dens'a este regin'a lumiei, cáci *unu fiu alu seu Isaac Newton* a publicatu cartea cea mare, bibli'a naturei *Principia philosophiae naturalis mathematica* in care si-a pusu intréga procedur'a ee a urmatu-o spre a aflá mai susu *numitulu adeveru*.

Dómnelorú si Domniloru! Asiu abusá de paciénti'a mie scumpa a Dvóstra, daca Ve-asíu conduce de asta data si pre calea cea spiuósá ce a amblatu-o Newton, pana cand a ajunsu la resultatulu de susu. Fiindu-cá dorescu se fiu si alta data onoratu de Dvóstra, voescu se ve conducu la unele din rezultatele cele imposante ale gravitatiunei, ca se vedeti, cá *nu intemplantrea este, care conduce lumea, ci cá forti'a*

numita gravitatiune trebuie se-si aiba undeva unu isvoru nesecaveru, carele cu planu si-imprascia darurile sale, cáci altmentrea nu suntemu in stare se intielegemu armoni'a naturei.

Fost'au timpuri, cand nu esista nici telescopiu, nici microscopiu. Cât de greu ni-ar cadé astádi, daca dintrodada ar disparé amendoue aparatele aceste; o lume mare si un'a mica, pre care nu le-au cunoscutu strebunii, s'ar ascunde dinaintea nóstra.

Daca afirmámu astádi la cei ce nu-su dedati a esperimentá, cá intr'unu picuru de apa traesce o lume de vietáti, atunei se indoescu despre adeverulu acest'a; dar déca li-punemu la ochiu microscopulu, treb'a e gata. — Dar nu merge asia de usioru cu demustrarile, ce ni-le ceru neespertii intru adeverirea consecintieloru gravitatiunei, sau in genere facia de cele ale astronomiei. Credeti inse cá atunci si atunci se va intemplá intunecime de sóre ori de luna? Astronomi'a calculéza intunecimile chiar si pre seculi inainte si inca nime nu a aflatu unu casu, care nu s'ar fi adeverita. Documinte sunt aceste destulu de pondoróse, asia dara nici in alte privintie nu potú fi false adeverurile astronomice. Nu ve mirati dara Dómnelorú si Domniloru, daca intre rezultatele gravitatiunei auditi cá ponendu sórele intrunu discu alu cumpenei, atunci in celalaltu discu trebuie se punemu 354000 de globuri ca pamentulu, voidu se stee cumpen'a orizontalu! Nu desfideti pe cei competenti, daca Vi-spunu cá din sóre se potú face 1.5 milióne de globuri ca pamentulu! Incredeti-ve intrensii cáci *sciéntia e potere neinvigibila, este poterea pacei!* Nu treceti cu pretensiunile preste murulu ce despartiesce cerculu de activitate alu omului! Nu intrebati ce este *gravitatiunea* in sensu absolutu, nici care este caus'a ei, cáci daca s'ar poté respunde la tóte intrebările, cáte si-le puae omulu, atunci insusi omulu ar cuprinde in sine supremulu! Se nu ne redicámu mai pre susu de ce ni-este datu, cáci vom pati ca Icar celu din fabula! Se cautamu in apropiarea nemidilocita si inca vomu constatá multe, despre cari scimu numai cá esista, dar nu suntemu in stare se spunemu apriatu ce sunt. Spre esemplu scimu cá esista parfumulu florilorú; videmu in giuru de noi corpuri ce jóca diferite colorii; urechi'a se delectéza audiendu tonurile harmonice ale muziceii; vedemu sub petiórele nóstre pamentulu cu tóte deliciele sale, ér de asupra nóstra admirámu ceriulu cu minunile sale. Despre tóte aceste scimu numai cá esista, dar nu scimu ce sunt, de unde sunt, in catro mergu? Cáte voru mai fi in giurulu nostru, pre care póte cá le-am observá daca mam'a natura s'ar fi induratu se ne-mai fia inzestratu cu vreo simfire.

In urmarea acestoru defasiurári cugetu onorabilu auditoriu cá pentru astadata ajunge se Vi-spunu, cá din legea gravitatiunei spiritulu omnescu a determinatu masele planetilorú, trabantilorú, a sórelui si a altoru corpuri ceresci; a aflatu cátsunt de desse acele corpuri facia de pamentulu nóstra; ni-a aretatu necesitatea de a se miscá planetii pre langa sóre in form'a elipsei; totu asemenea invetiám de aici si perturbatiunile ce se ivescu in cáile singularicilorú planeti; din legea gravitatiunei secerá matematic'a unu triumfu, pre care *ilu-invidieza* tóte sciintiele, aflandu adeca pre celu din urma planetu alu sistemului soloru mai antaiu pre papiru, apoi pre ceriu; cu matematic'a aratámu cá pamentulu si ceialalti planeti, chiar din caus'a gravitatiunei, trebuie se aiba forma de elipsoidu — unu globu tur-

titu la poli. — Insași formarea lumiloru se fia rezultatu alu gravitatiunei!

Unulu dintre cele mai imponente rezultate a gravitatiunei este fenomenulu cunoscutu sub numire de *fluxu* si *refluxu*. Permeteti-mi Dómnelorú si Dómniloru se ve facu mai de aprópe cunoscuti cu acestu jocu teribilu alu gravitatiunei si se Vi-aretu si consecintiele necesitate de acestu fenomenu!

Aprópe dóue părți de trei din suprafaci'a pamentului sunt acoperite de apa; dar apele aceste nu-si pastréza form'a ovala, dupa cum trebuie se urmeze din atractiunea pamentului, ci la suprafacia ni-arata schimbări imponente. De odata ap'a măriloru se stringe la óalta si forméza unda adese ori nalta pana la 16 metri, dupa aceea valulu de apa ér se pléca si face locu unei váli totu atât de adenci. Mai alesu tieniturile de pre langa oceanuri au se suferé multu din caus'a acestúi fenomenu, căci fluxulu adeca valurile inaltiate inundéza nscatulu pana la departari insemnate, isbesce vehementu in tiermuri, in stânci si in totu ce afla in cale.

Popórele, care locuescu in tierile de pre langa mare, cautandu-si mediile pentru sustinerea vietii, au caletoritu si caletorescu adeseori pre apa. Ventulu nelinicesce totudeun'a luciulu marei, ma! uraganulu lu-strepune intro forma de totu selbatica. Marinarii au observatu inse, că luciulu marei se schimba chiar si când atmosfer'a este in linisce tacuta, deci ei, marinarii au fostu cei de antaiu, cari au intrebatu dupa caus'a acestúi fenomenu, de órace ei au avutu se suferé cu náile loru cumplitele isbiri ale fluxului. Popórele antice se spariu totu de un'a, vediendu fúri'a marei; si-esplicáu in feliu si forma sustienendu, că dieulu marei este maniosu. Spaim'a aceea tienú pana cand marele Newton a descoperitu legea gravitatiunei. Densulu ni-a aretatu mai antaiu că lun'a prin atractiunea sa face atât disordine in luciulu marei. Daca invetiátulu Aristoteles ar fi sciutu acést'a, de buna séma că nu ar fi patinu-o la tiermurele Indiei cand admirá fenomenulu insocitu de Alecsandru celu mare, elevulu sen. Daca astronomulu Kepler, de altminteá decoreá Germaniloru, ar fi presupúsu acést'a, siguru nu ar fi asemenatu pamentulu cu unu animalu enormu, ér fluxulu si refluxulu cu efectele miscareá acelu animalu. Descartes ce e dreptu a observatu, că trebuie se esiste ceva legatura intre luna si fluxu, dar nu a aflatu caus'a, desi se sustiene despre densulu, că in agerime nu a fostu intrecutu de nimene. Lui Newton dar i-compete si aici meritulu isbandei. Laplace a urmaritu mai de aprópe fenomenulu si l'a descrisu in tóta estendianea in cartea sa monumentala intitulata „*mechanic'a ceriului*“ partea II. capitolulu X.

(Va urmá.)

Observari critice

de **Trifon Militariu**, capelanulu bisericéi gr. or romane in satulu nou, asupra opúli compus de cuviosulu parinte Ierodiacon Simeon Popescu si intitulatu „*Pnevma in Nicóeno-Constantinopolitanum*.“

(Continuare.)

5. PNEVMA KIRION: Luca 4, 48: Pnevma kirion ep eme, „pentru aceea m'a unsu.“

Este simpla reproductiune a versiúnei LXX (Isaia 61, 1: pnevma kirion ep eme:) In testamentulu vechiu Duchulu sfantu ca persóna este necunoscutu.

Aceea ce aflamu noi, aflamu numai cu ajutoriulu Testamentului nou, in carele mai antaiu ocura espresa doctrina despre trinitate. Pnevma kirion am vediutu că in testamentulu vechiu insémna chiar si véntu. Aci inse cand a scrisu Profetulu a avutu in vedere darulu lui Iehova, puterea si ajutoriulu lui Ddieu, cu ajutoriulu caruia se predice (I, 3. c. d.), sau dupa limbagiulu nostru: *darulu sfantului Duchu*¹). Acésta se refera si la Iisus. Si Evangelistulu nu putea face altumintrea, decât se copiseze in acestu locu ceea ce se afla in LXX la loculu citatu. Intielesulu este: darulu (harisma) lui Ddieu cu mine -- nu preste mine. In Iisus a fost haris (pnevma) fara de mesura (Ioan 3, 34. conf. c. 1. 14. 16), in intréga plentudinea. Acestu haris, dupa vederile profetului, reproduse de Evangelist, i s'a dat prin ungere (miruire). Ungerea a premersu, si in urma ungerei a primitu puterea, darul invetiarei. Elu invétia ca celu ce are putere. destoinicie (exousia) — ne spune Mat. cap 7. v. 29.

Pnevma Kiriou, care erá in Iisus nu este prin urmare Duchulu celu sfantu ci haris, harisma, exousia — „*darulu Domnului*.“

„1. De insemnat este că nicairi in S. Scriptura nu se vorbesce espresu despre „*darurile sfantului Duch*.“ Tecstulu din care s'a scosu doctrina despre aceste daruri, este Apocal 4, 5 unde cele 7 facii sunt esplicate cu: „*ta ema pnevmata tu theou*.“

Mi-am fost propusu la inceputu se trecu preste loculu acesta admitindu deocamdata opiniunea Dlui autoru. Deórece inse Dlu autoru si pre pagina 79 afirma că in Testamentulu vechiu Duchulu sfantu ca persóna a fost necunoscuta, aplicandu afirmatiunea acésta ca arma in contra dogmatistiloru ortodocsi, me vedu constensu se tractez si punctulu alu 5., fiinducá pnevma kirion nu insémna darulu Domnului, ci persóna Duchului celui sfantu. Asiadara si aici sunt eu de opiniune contrara.

La pertractarea tecstului din acestu punctu inca voi deduce mai antaiu afirmatiunea mea din S. Scriptura, apoi voi esamina dovedile aduse de Dlu autoru.

Inainte de a incepe cu tractarea tecstului, ílu voi reproduce intregu.

Luca cap 4 v. 16—22 si 24: „Si au venitu in Nazaretu, unde crescuse, si au intratu dupa obiceiulu sen in dina Sambetei in Sinagoga, si s'a seualatu se cetésca (v. 16.)

Si i-s'au datu lui cartea Isaiei prorocului, si deschidiendu cartea au aflatu loculu unde erá scrisu (si anume cap 61 v. 1 si 2:) (v. 17.) *Duchulu Dlui preste mine, pentru care m'a unsu, a bineesti seraciloru m'au trimisu, a tamadui pre cei zdrabiti cu inima, a propovedui robiloru slobozire, si orbiloru vedere, a slobozu pre cei sfarmati intru usiurare (v. 18.)*

A propovedui anulu Dlui primitu (v. 19.)

Si inchidiendu cartea o au datu slugii, si au sediutu, si ochii tuturoru din Sinagoga erá priviudu la elu (v. 20.)

Si au inceputu a dice: „*cá astadi s'au plinitu scriptur'a acésta intru urechile vóstre* (v. 21.)“

Si toti marturisia lui, si se mira de cuvintele darului, care esiá din gura lui, si dicea: *au nu este acést'a fiulu lui Iosifu.* (v. 22.)

Si au disu (Iisus): *adeveru graescu voia, cá nici unu prorocu nu este primitu in Patria sa* (v. 24.)

Din versurile 18, 21, 22 si 24 se vede:

1. Iisus citeza v. 1 si 2 cap 61 din cartea Isaiei prorocului, care locu se referesce la elu.

2. Iisus afirma, ca s'a plinitu acum predicerea numitului prorocu.

3. Tecstulu acesta vorbesce despre venirea Mesiei anumitu despre chemarea prorocésca a lui Iisus.

4. Jidovii nu potu se créda in chemarea lui prorocésca, pentru ce le si dice Iisus in versu 24 ca nici unu prorocu nu e primitu in Patria sa.

5. Dlu Christosu adeseori comparéza faptele, lucrarile sale precum si alte intemplari cu predicerile Prorociloru despre Mesia cu scopu ca se convinga pre Jidovi ca elu e celu predisu si asteptatu de ei.

6. Tot asia se provóca Iisus la Testamentulu vechiu si la altu locu, in versu 17 si 18 cap 12 S. Ev. Mateiu, la Isaia Proroculu (cap 42 v. 1:). Standu tecstulu acesta in legatura strensa cu Luca cap 4 v. 18 ilu vom tracta aici. Dar si ensusi S. Evangelisti se radima pre Testamentulu vechiu de câte ori se in cërca a dovedi ca Iisus e asteptatulu Mesia.

La cuprinsulu acestoru 6 puncte vom reveni mai tardiu, in linia prima avem se dovedimu ce intielesu au cuvintele „*Duchulu Dlui*“ din versu 18, principalulu e staverirea: insémna pnevma cu atributulu „*Dlui*“ pre sfantululu duchu ca persóna, séu darulu sfantulu Duchu dupa cum afirma Dlu autoru.

Ca se-mi ajungu scopulu trebue se cercetamu inca si alte tecsturi, in cari ocure duchulu Dlui (lui Ddieu) in legatura cu Mesia, apoi preste acésta si mai multe pasagie din S. Evangelie, in cari se comentéza profetiile respective espresiunea „*Duchulu Dlui*“.

Pana n'a incepe cu reproducerea acestoru tecsturi constatatu ca sub Domnululu din versu 18 cap 4 Luca se intielege Ddieu, deci duchulu lui Ddieu, séu duchulu Dlui e tot una. Acésta sustiene si Dlu autoru cand dice la comentarea acestui tecstu ca profetulu Isaia au avutu in vedere darulu (duchulu, pnevma) lui Iehova, puterea si ajutoriulu lui Ddieu.

1. *Isaia cap 42 v. 1:* „Iata prunculu meu, pre carele l'am alesu, iubitululu meu, intru carele bine au voitu sufletulu meu, *punevoiu duchulu meu preste densulu*, si indecata neamuriloru va vesti.“ (Acestu tecstu l'am reprodustu dupa S. Ev. Mateiu cap 12 v. 18, cáci aici se afla amplificatu de insusi S. Evangelistii.)

2. *Isaia cap 11 v. 1—3:* „Si va esi toégu din radacin'a lui Iessei, si flore din radacina lui se va inalta (v. 1).“

Si va odichni preste densulu duchulu lui Ddieu, duchulu intielepéunei si alu intielegerei, duchulu sfatului si alu puterei, duchulu cunoscintiei si alu buneii credintie (v. 2). Duchulu temerei de Ddieu ilu va umplea pre dinsulu, nu dupa marire va judecá, nici dupa graiu va mustrá (v. 3).“

3. *Isaia cap 61 v. 1 si 2:* „*Duchulu Dlui preste mine*, pentru aceea m'au unsu pre mine, a binevesti seraciloru m'au trimisu, a vindecá pre cei zdrobiti la inima, a propovedui robiloru iertare, si orbiloru vedere (v. 1).“

A chemá anulu Dlui primitu, si diua resplatarei, a mangaia pre toti cei ce plangu (v. 2).“

Deocamdata lasam neatinsu celalaltu cuprinsu alu acestoru 3 tecsturi ocupandune exclusivu cu espresiunile: „*punevoiu duchulu meu preste densulu*,“ „*se va odichni preste densulu duchulu lui Ddieu*“ si „*Duchulu Dlui preste mine*.“

Intrebarea resolvánda este: Duchulu acesta a lui Ddieu, alu Dlui, fost'a elu pusu de Dlu Ddieu preste Christosu, odichnitus'a Duchulu acesta preste Christosu intru adeveru si in modu vediatu de ómeni candva, séu ca espresiunile acestea profetice nu intielegu o persóna anumita din S. Treime, ci numái darulu, puterea lui Christosu? Realisatus'au aceste profetii prin pogorirea S. Duchu in chipu vediatu séu ca implinirea prorociiloru s'au intemplatu asia, ca fiindu Christosu plinu de daru si putere, si prorocii referitóre la insusirile aceste ale lui Mesia, s'au impliuitu pentru aceea, pentrucá sositulu Mesia, Iisus Christosu au fost in fapta plin de daru si putere dumnediéscá?

Cum au intielesu S. Evangelisti prorociile acestea, provocase si ei la ele, si déca se provóca cum si in ce modu marturisescu ei implinirea acestoru Prorocii?

Decumva S. Duchu ca persóna nu s'a pogoritu si odichnitu asupra lui Iisusu atunci de buna séma si Dlu autoru e in dreptulu seu, atunci si comentarea sa la cap 4 v. 18 e corecta si adeverata. In casulu contrariu va trebui se recunósca si Dlu autoru ca esplicarea cuvintelor „*Duchulu Domnului*“ cu: *darulu sfantulu duchu*, daru si putere e gresita si falsa. Eu din parte-mi me incumetu a dovedi ca sub duchulu lui Ddieu, Duchulu Domnului din acele 3 tecsturi avem se intielegemu pre duchulu celu sfantu ca persóna, carea s'au pogoritu si s'au odichnitu preste Christosu in chipu de porumbu cu ocaziunea botezarei lui Christosu in Iordanu. Asia intielegu si S. Evangelisti profetiia acést'a despre *duchulu lui Ddieu*, pre carea o vedu ei realisata la botezulu lui Iisusu in Iordanu.

Se vedemu dar ce dicu santii Evangelisti si cum descriu ei botezulu Dlui si pogorirea Duchului lui Ddieu.

Se examinamu mai antaiu descrierea ce ni o da S. Ev. Mateiu in cap 3 v 14—17: „Iara Ioanu orea pre elu dicendu: eu trebue se me botezu de la tine, si tu vii la mine (v 14). Si respondiendu Iisusu au disu catra densulu: lasa acum, ca *asia se cade núua se plinimu óta dreptatea*. Atunci l'a lasatu pre elu (v 15). Si botezanduse Iisusu, au esitu indatu din apa, si iata i-s'au deschisu ceriurulu, si au vediatu pre *Duchulu lui Ddieu pogoranduse ca unu porumbu, si venindu preste elu (v 16)*.“

Si iata glasu din ceriuri dicendu: *acesta este fiulu meu celu iubit, intru carele bine am voitu (v 17)*.“

Comparandu acum descrierea botezului cu tecstulu primu (Isaia aap 42 v 1) aflamu ca duchulu lui Ddieu s'au pogoritu si au venitu in chipu de porumbu preste Christosu. Si ca acesta e duchulu seu, pre carele l'au promisú Ddieu ca lu-va pune preste Christosu, ne incredintieza singuru tatalu cand dice in versu 17: Acesta este fiulu meu celu iubit, intru carele amu binevoitu. Partea prorocii, din Isaia cap 42 v 1, carea vorbesce despre duchulu lui Ddieu ca lu-va pune preste fiulu seu, se realiséza acum la Botezu, si Ddieu Tatalu spune cu propriulu graiu, ca acesta ce se botéza in Iordanu e fiulu seu celu iubit, despre carele ni-au vorbitu de demultu priargura Proroculu Isaia, si despre carele au disu ca va binevoi in trensulu.

E evidentu ca S. Ev. Mateiu folosesece la descrierea Botezului aprópe acelesi cuvinte ale proroculu Isaia, cari profetiescu tramiterea fiului. Nu mai incapé indoiála ca sub „*Duchulu lui Ddieu*“ din Isaia

cap 42 v 1 nu p $\acute{o}$ te se se intielega altuceva decatu duchulu celu sfantu, carele s'au pogoritu asupra fiului celui iubitu alu Tatalui cand s'au botezatu in Iordanu. Sub „duchulu lui Ddiu in cap 42 v 1 se intielege S Duchu ca pers $\acute{o}$ na, carea au luat chipu de porumbu si s'au pogoritu asupra fiului, carele asemenea er $\acute{a}$ in chipu vediutu, in trupu omenescu. Isaia profetiesce pogorirea duchului lui Ddiu asupra fiului, si S. Evangelista ne face cunoscutu, c $\acute{a}$ duchulu acesta s'a si pogoritu citandu si marturi'a Tatalui c $\acute{a}$ acesta este fiulu seu celu iubitu intru carele bine au voitu (v 13). Si c $\acute{a}$ sub terminulu „Duchulu lui Ddiu“ din Mateiu cap 3 v 16 avem se intielegemu pre duchulu sfantu ca pers $\acute{o}$ na, ac $\acute{e}$ st'a o marturisesce si singuru Dlu autoru pre pagina 56 la Nr. 9.

Precum vediuramu S. Evangelistu Mateiu au avutu in vedere textulu S. Prorocu Isaia cap 42 v 1 la descrierea botezului, enarandu faptulu botezarei lui Isusu si minunea pogoririi Duchului in chipu de porumbu, recan $\acute{o}$ sce implinirea profetiei, avend in memorie cuventulu Tatalui ce s'a auditu din ceriu, vede realizarea seau repetarea celoru predise acum in fapta la botezu. S. Evangelistu inse n'au usuatu cu precau $\acute{t}$ are sau intentiune acelesi cuvinte. Asemenea provine de acolo, c $\acute{a}$ ceea ce sau disu de demultu, se realiz $\acute{e}$ za acum prin factica pogorire si prin rostirea cuvintelor din versu 17 din partea Tatalui cerescu. In consonanti'a ac $\acute{e}$ st'a ce exista intre profetie si realitatea faptelor sta tocmai adeverulu in-tregului Testamentu.

Constatandu c $\acute{a}$ Duchulu lui Ddiu din Isaia cap 42 v 1 s'a pogoritu la Botezu asupra lui Christ $\acute{o}$ su, e doveditu si intielesulu terminulu pnevma din acestu textu. Deci sub Duchulu lui Ddiu din capu 42 v 1 se intielege duchulu celu sfantu ca pers $\acute{o}$ na. Ceialaki S. Evangelisti nu folosescu terminulu din cap 42 v. 1 si Cap 3 v 16, ci S. Evangelistu Marcu dice simplu „duchulu“ (in cap 1 v 10) $\acute{e}$ r Ev. Luca (cap 3 v 22) lu-numesce „duchulu sfantu.“ Versulu paralelu de la S. Ioanu lu-vomu tract $\acute{a}$ pre largu, pentruc $\acute{a}$ sta in legatura cu pasagiulu din S Isaia cap 11 v 2.

(Va urm $\acute{a}$.)

D i v e r s e.

* **Consistoriulu plenariu din Aradu** va tien $\acute{e}$ siedintia Joi in 28 Jan. (9 Febr.) a. c. pentru a face dispu $\acute{s}$ etiuni in privinti'a alegerei deputatiloru la sinodulu eparchialu pe unu periodu nou de trei ani.

* **Statistic'a.** Este evidentu din datele statistice, cum-c $\acute{a}$ starea culturala a unei natiuni aterna f $\acute{o}$ rte multu dela starea ei politica. Cu ocasiunea celei din urma numerari a poporului in Galiti'a din totalitatea poporatiunii aceste'i tieri abia 11-20 procente au sciutu ceti si scrie, 7-51% numai ceti, $\acute{e}$ ra 81-29% necunosctori de carte. (S.)

* **In Cetinie capital'a Montenegrului** s'a serbatu cu mare pompa deschiderea primulu gimnasiu realu montenegrinu. La ac $\acute{e}$ sta festivitate au luat parte famili'a principelui, metropolitulu Ilarionu, ministrulu si senatorii, precumu si multime de poporu. (S.)

* **Civilisatiunea si moralitatea.** Cine dice, c $\acute{a}$ prin sc $\acute{o}$ l'a se inpinge omenimea spre mai mare immoralitate acela gresiesce f $\acute{o}$ rte. Ac $\acute{e}$ st'a o dovedescu cifrele urmat $\acute{o}$ rie: in 1877 au fostu prevenite

20.018 femei si fete in Londra si au fostu condamnate. Din acestea 4206 sau 21% n'au sciutu delocu serie nici ceti, 13665 sau 68% au sciutu numai ceti sau slabu ceti si scrie, 2000 sau 10% citiau si scriau mediocru, 141 sau 7% citiau si scriau bine si numai 6 inse aveau o educatiune superi $\acute{o}$ ra. (S.)

* **Himen.** *Georgiu Cosm'a*, alesu de capelanu in parochi'a Homorogu, in protopresb. Oradi-mari, va serba cununi'a cu Dsi $\acute{o}$ r'a *Maria Pap*, fiic'a Rdis. D. protopresbiteru alu Beiusiului, *Vasiliu Pap*, Damineca in 12 Februaru st. n. in biseric'a ortodoxa romana din Beiusiu.

* **Jubileulu lui Froebel.** In 21. Aprile 1882. se voru implini 100 de ani, adeca unu secolu, de c $\acute{a}$ nd a vediutu lumin'a lunei marele reformatoru alu metodului invetiamentului scolaru si inventatorulu gradineloru de copii mici *Fridericu Fr $\acute{o}$ bel*. Cu ac $\acute{e}$ sta ocasiune se va serba in 21. Aprile a. c. unu iubeleu in Dresda, la care distinsulu pedagogu si oratoru Dr. *Wichard Lange* din Hamburg va tien $\acute{e}$ vorbirea festiva. Ar fi f $\acute{o}$ rte folositoriu pentru invetiatiunea romana, cand reuniunile n $\acute{o}$ stre ar tramite din sinulu loru pre cineva, carele asistand in pers $\acute{o}$ na la ac $\acute{e}$ st'a festivitate, se ne spuna despre cele vediute si audite acolo. (S.)

* **Convertire la crestinismu.** O corespondintia adresata „Postei“ spune, c $\acute{a}$ *Adolf Elias*, doctoru in medicina, cu soti'a sa *Angusta* si fiulu loru *Rudolf*, toti de religiune mosaica, domiciliati in orasiulu Romanu, in Romania, prin suplic'a data Episcopului eparchiotu au ar $\acute{e}$ tatu convingerea loru despre adeverulu dumnedieesciloru invetiamente ale religiunei crestine ortodoxe si au cerutu primirea loru intre fii Biserice'i ortodoxe. Admitiendu-se cererea loru si catihisandu-se la 5 Ianuarie curent, dupa ce mai antaiu au marturisu fecare in publicu dogmele credintiei crestine, au fost primiti in sinulu Biserice'i ortodoxe prin tain'a sfantului Botezu, sevarsita de catra insusi Episcopulu, in residenti'a episcopala.

* **Cele mai mari femei.** Daca *Napoleon* a avut dreptate cand a disu d $\acute{o}$ mnei *Stael*, c $\acute{a}$ femea cea mai mare este, care face copii mai multi, atunci urmat $\acute{o}$ rele dame sunt f $\acute{o}$ rte mari. D $\acute{o}$ mna dr. *Marie Austin* reposata acum in Washington in etate 53 ani, a datu vi $\acute{e}$ tia la 44 copii; ea a nascutu de 13 ori gemeni si de 6 ori c $\acute{a}$ te trei copii. Din acestia au ramasu in vi $\acute{e}$ tia numai 11 copii. Sor'a mai mica a d $\acute{o}$ mnei *Austin* a avutu 26 si sor'a sotiiului ei 41 copii. Prin urmare aceste trei femei au avutu impreuna 111 copii.

* **O descoperire importanta.** „*Paloda*“ estrage dintr'o corespondentia din *Thesalonic* a diarului ellenu „*Neologos*“ din *Constantinapole*, o imbucurat $\acute{o}$ re stire, despre descoperirea unei preti $\acute{o}$ se scule, in muntele Athos, datorita d-lui *Panaite Roco*. Ac $\acute{e}$ st'a descoperire este unu buciumu de papiru aflatu in conservatoriulu de tesaure alu unei monastiri din Athos, la care sunt scrise cu man'a nemarit $\acute{o}$ rele poesii a nemuritoriului *Homer* „*Iliada*“ si „*Odysia*“. Din acest manuscriptu se face cunoscutu cari au fostu parintii acestui unicu geniu, de la care au isvoritu aceste d $\acute{o}$ ne lucrari supranaturale, data nasterii sale si fericit'a lui patria, care se p $\acute{o}$ te fali c $\acute{a}$ a fost nascet $\acute{o}$ re lui *Omer*, si in fine de unde acestu dumnediescu poetu a luat dovedile, despre tote ce elu nar $\acute{e}$ za. Acestu manuscriptu dat $\acute{e}$ za de la 117-lea Olympiada, pe timpulu lui *Simonides*, guvernatorulu Athenei, adeca la 308 mai inainte de *Christosu*. Ca copiator acestui manuscriptu se arata Athenianulu *Theofrast*. Pe

o margine a papirului sunt insemnate diferite nume ale anticilor si posteriorilor imperati byzantini, intre care si a lui Mauriciu, fratele celui din urma imperatu Bizantin, Constantin Paleologul. Acest pretiosu manuscriptu a fost proprietatea acestui Mauriciu, care, dupa cum se constata, elu l'a adusu la monastire impreuna cu alte mai multe scule la anul 1428, dupa Christosu, unde elu a vietuitu ca monah. Descoperitoriulu manuscriptului se duce inadinsu la Athena, spre a face o lunga espunere la adunarea academica pentru o mai departe cercetare. Dupa cum se póte constata din disul manuscriptu, Omer, acest poetu supranaturalu, a debutatu, sau putienu mai inainte, sau dupa Lycurg, regele Spartei, care a fost celu dantain, care a introdusu in Grecia poesile lui Omeru. Daca se va constata fondata pe adeveru descoperirea d-lui Roco, care resolta si curma cu deseversire tóte controversatele chestiuni, ce au urmatu din secolu, si tóte certele celoru siette resbele antice essate diu caus'a disputei gloriei si locului natalu alu acestui unica poetu, atunci descoperirea lui va inlatura, cât despre importantia, ori-ce alta descoperire facuta pana acum, ér pe descoperitoru lu-va trece la nemurire.

* **Unu drumu de feru cum nu s'a mai vedutu.** Unicu in lume e drumulu de feru ce constituie acam un'a din curiositatele Californiei. Acest'a e unu drumu de feru care trece peste verfurile arboriloru. Acestu ralway aerian se vede in comitatulu de Sonora, aprópe de tiermu. In acésta parte, lini'a transverséza unu gât profundu. In acestu gât se intinde o padure, ale carei arbori au fost taiati asia ca se aiba cimele (partea ramurósa) in aceeași inaltime; ei forméza astfelu la mai multi metri deasupra váii stalpi enormi, ca ai unui viaduc. Pe aceste trunchiuri de arbori s'au pusu traversele cáii ferate, pe cari circula vagónele cele mai greu incarcate.

* **Balu Romanu** se va arangia in favorulu societati de lectur'a „Petru Majoru“ a juimei romane de in Budapest'a in 18 Februaru st. n. 1882 in localitatele hotelului „Europa“ Bilete de intrare se potu capeté in localitatea societati (Váczí utca 13-ik szám II. emelet 30. ajtó) si in dílele 14-18 Februaru in hotelulu „Nationalu.“ Bilete de persóna 5 fl. de familia de 2 membrii 9 fl. de aici in casu de fia-care membru 2 fl. Ofertele mari-animóse se voru cuitá pe calea publicitáti.

* **„Legumele sunt fal'a bunei económe“** dis'a odata unu betranu. Si in adeveru, cu cata placere e laudata stapan'a casei, carea e in placuta positiune de a pune pe més'a sa legume prospete si delicate. Cá se póta face acést'a cât mai multe romane, recomandam spre cetire cartea: *Despre legume, plantarea si crescerea loru*, de N. Avramu invetiatoriu in Totvárád, Ctulu Aradu, pretiulu 60. cr. v. a.

* **Multiamita publica.** Multu On. Domnu preotu Lucianu Siefertianu, dirigintele corului voc. din Chisatau, dorindu inaintarea corului voc. din Semlacu a binevoitu a doná pre sém'a acestuia „unu manualu despre music'a voc.“ arangiatu de Dnia sa pentru coruri barbatesci — precumu si cantarile funebrale, si mai multe piese tóte arangiate in cuartetu. — Pentru care facta démna de imitatu si incuragiatóre facia de corulu nostru subscrisulu in numele corului voc. i esprimu multiamita publica. Gregoriu Rosiu dirig. cor. v. din Semlacu.

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei de clas'a a III-a d. **Susanu**, cu filia **Nadalbesti**, in Prototopresbiteratulu B-Ineului se escrie concursu cu terminu de alegere pe **22 Februaru st. v. 1882.**

Emolumintele suntu: 1 din parochia matre **Susanu** $\frac{1}{2}$ sessiune parochiala, pamentu de clas'a a III. dela 77 case cate un'a mesura cucurudiu sfermatu, unu intravilanu parochialu, si stólele indatinate.

Din fili'a **Nadalbesti** dela 50 case cate un'a mesura cucurudiu sfermatu, unu intravilanu parochialu si stólele indatinate.

Doritorii de a dobandi acést'a parochie vor avé pana la timpulu alegerii in vre-o domineca au serbatóre a se presenta la biserica spre a se face cunoscuti poporului, ér recursele lor, adresate comitetulu parochialu, si instruate conformu statului organicu, pana la 18 Februaru 1882 le voru substerne subscrisulu prototopresbiteru in Chisineu (Kisjenö).

Susanu-Nadalbesti, 8 Ianuariu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea** m. p. prototopresbiteru.

Conformu decisului Venert. Consist. alu Aradului din 5/17 Noemvre a. c. Nr. 2417/630 scol. prin acésta se publica concursu pentru suplinirea statiunei invetiatoresci gr. or. din **Cenadulu-Serb.** Cottul. Torontalu cu terminu de alegere pre **30 Ian. 1882.**

Emolumintele suntu:

1. Cuartiru liberu cu 2. chilii in localitatea scólei.
2. Salariu ficu de 266. fl. v. a.
3. 50 chible respective 30 hectolitre de grâu de a II clasa
4. 2 jugere pamentu aratoriu, si o gradina estravilana de 400 □
5. Pentru lemne pe séma invetiatoriului 20 fl. v. a.
6. Pentru conferintiele invetiatoresci comitetulu se va ingrigi pentru diurne, si trasura.
7. Stola dela ingropaciuni mici 20 cr. mari 50 cr. éra pentru prohodulu in biserica 1 fl. v. a.
8. Pausialu scripturisticiu 6 fl.

Aci se observéza cá din salariulu ficu. Nr. 2. si din deputatulu in grau Nr. 3. pensionatulu docinte pana va fi in viétia are se capete $\frac{1}{4}$ parte,

Alesulu invetiatoriu numai dupa serviciu de 1 anu de proba, se va recomanda Venerat. Consist. din partea Comitetulu paroch. spre aprobare.

Alesulu invetiatoriu va fi indatoratu a purta agendele scripturistice ale Comit. paroch. gratis.

Recursele instruate in sensulu st. organicu ajustate cu testimoniul preparandialu, de calificatiune pentru Clasa I. sau de frunte, cu atestatu de moralitate, adresate Comit. paroch. din Cenadulu Serbu. voru fi a-se trimite PT. Dnu inspectoru Teodoru Popovicu in Sietinu (Sajteny) pana la diu'a alegeri.

Dela recurenti se cere ase presentá in Sf. Biserica din locu, de asi arata desteritatea in tipicu, si cantari.

Cei ce voru precepe aptu limb'a germana si magiara voru fi preferiti.

Cenadulu Serbu. 2/14 Ianuariu. 1882.

Comitetulu parochialu.

Cu invoierea mea **Teodoru Popovicu** parochu insp. Scol.